Hatodik évfolyam. 36. szám. Székely-Udvarhely, 1900. szeptember 9.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok-, tanitók-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előljáróknak egészévre 6 kor., a tanitó-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 filler. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 filler, azontelül 2 filler, magánhirdetések [illegible] 6 filler, tőbbszöri közlés nél 4 fillérért kötelezik. — Nyilttér sora 1 kor. Hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
— Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdekló közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Emlékezés Erzsébet királyné aszszonyunkról.

A fővárosi magyar nők holnap helyezik el kegyeletes megemlékezésük jelét — a mater dolorosa szobrát — a bécsi kapucinusok sirboltjában, Erzsébet királyné asszonyunk sirja fölé.

Füzüik mi is a megemlékezés hála koszorúját az megdicsőült alak köré, ki életében is szeretetünk melege övezett, de hogy szeretetünk mily mély és imádatszerű volt, annak tudatára csak akkor ébredtünk, midőn nemzetünk zokogó fájdalmában hallta kifejezve a veszteség nagyságát.

Második évfordulója a holnapi nap annak a végzetteljes napnak, melyen egy emberi alakot öltött szörny gyilkos keze megfosztott az asszonyok legjobbikától, a mi gondviselő anyánktól.

Közénk jött ifjuságunk ragyogó szépségében, mint a béke és szeretet angyala, örködni elárvult nemzetünk felett s egyengeni az engesztelődés utját a meghasonlás nehéz napjaiban.

Maradt gondviselő anyánk azután és akkor is, midőn a sors kegyetlen keze a szenvedések tövis koronáját nyomta homlokára s lett, mint a költő mondja:

Viruló virágból hervadozó rózsa,
Boldog királynéból mater dolorosa.

Lelke megrázódásához enyhülést keresett távol idegenben s osztályrésze a halál lett,

Engeszlelődést és irgalmasságot, szeretetet és boldogságot drasztani jött e világra s jutalma lett a martirok tövis koronája és a tór.

Oh! Miért is nem maradt közöttünk, kik féltve örködtünk volna drága élet-, fölött; de talán vérző sebeire ott vélt enyhülést találni, hol nem vérzö sebeire ott vélt enyhülést találni, hol nem emlékezteti egy nemzet rajongó szeretete mind untalan arra, hogy csak annak szeretelét kell nélkülözne, ki neki fia és bálványa volt.

Nem vész ki emléke mig magyar sziv dobog, mert egy kegyetlen kéz gyilkos tőre véste be szivünkbe emlékét oly mélyen, oly vérzően, hogy nem képes azt kitörülni, beheggeszteni az idők végtelenség: sem.

Nem halt meg nekünk csak elköltözött egy jobb hazába, hogy a mint volt gondviselő anygalunk e földön, legyen szószóló pátrónánk az égben, kihez buzgó fohászunkat küldhesszük a költő szavaival:

Mi meghalt királynénk, megicsősült szentünk,
Mennynek magasaban könyörögj érettünk!
Kétséges jövőnkrol oszlasd el az árnyat
Légy oltalmazója mi magyar hazánknak.

Rigetti K.

A jegyzők melléklevedelme. Biharmegye közgyülése szabályrendeletet alkotott, melyben a jegyzőknek magánfelek részére teljesitett munkalataiért szedhető dijazásokat állapitotta meg. A szabályrendeletet megtekintve azt. A felebbezés dolgában dönitett a belügyminiszter, még pedig oly értelemben, hogy uj szabályrendeletet alkotására utasitotta a vármegye törvényhatóságát. Nevezetesen azt kivánja a miniszter, hogy a jegyzők ilyes természetű jövedelmeikről nyilvántartást vezessenek s megengedi továbbá, hogy a jegyzők magánfelek részére teljesitett munkáikért a meghatározott dijakon kivül a közösen kiallkodott, illetve megállapitott dijakat is szedhessék, továbbá egyes, bélyegtelen bizonyitványokért is szedhetnek kiállitási dijakat, minden magán kiállitásért fuvardijakat is számithatnak; végezetül pedig a másolatokért a rendes kiállitási dijak 25 százaléka szedhető. Ezeket köti ki a miniszter az ujonnan alkotandó szabályrendeletre nézve.

Bánálitások.

— Irta: **Hargittai Béla.** —

A hirlapirásnak egyik legelengedhetetlenebb feltétele, de egyszersmind legvonzóbb biztositéka a közlemények az állandó aktualitásban tartása és az igazságosság. A ki ellenben dolgozatával keresi az aktualitást és intenczióiban elfogult, — izlestelen dekadencziába esik, meg akkor is, ha tárgya csakugyan alkalomszerü és igazán becses. Ugy jár, mint a ki hegytetőre megy, hogy magát láthatóbbá tegye.

Ez a hegymászó hajlam kiváltképp a mi elárvult, fejlődéstelen vidéki zsurnalisztikánknál jelentkezik köros tünetként — mintegy hagyatag ináletelet mutatva társadalmi szervezetünk beteges verkeringésének gyökeréből folyó igazság levén az, hogy minden társadalomnak és egy ugy, mint minden nemzetnek intellektualis munkaerőkepességét azon mértek határozza meg, melyet publicisztikája fejlesztett.

A mi vidéki hirlapiroda lmánynak ezen fejlődés egyáltalán nem tölthet el bennünket büszkeségerzéssel. Vidéki lapjaink mint alamus dajkasága adott lehetőséget az évi 4—10 koronás apolási költség szedhetőségére mellett elszomorodtak a mostani mostoha helyzetéinek.

A vidéki ujság nálunk nem társadalmi szervet pótol, melynek idegszálai a közlevekenység nemes izmaihoz simulnak és emelkedettebb eszmék szolgálatában odaadónak, hanem rendszerint mechanikai testrumentum gyanánt használtatik, a melyen át minden kontár kéz kiserleti eredménye leszürődik és minden tisztátalan anyag felszivődik.

A lap irányzatát legyakrabban a kiadó üzleti összeköttetése, avagy a szerkesztő közeleti helyzete határozza meg. A hol a kiadó egyszersmind szerkesztő is, a mely kettős áldozatkészség mindenesetre elismerésre méltó — ott a lap sorsa igen ritka esetek kivételével ki van szolgáltatva e kettős érdek egyikének.

Minthogy pedig ily viszonyok mellett hivatlason hirlapirót vidéken nem nevelhetünk, s a kiadó-szerkesztők már fölcselhivatásukat fogva sem érezhetnek kedvet a felmerülő ügyes-bajos kérdésekkel tüzetesen foglalkozni, — mert tagadhatlanul közöttük is vannak jeles tehetségek, — ad hoc mindenki ujságirásra vállalkozik; mindenki ir, fedd, kritizál, gancsol a maga elém-szőtteinek és korlátolnak nagy tagadó irányzattal egy-egy collexiót — de egyszer es ez czélhatados irány összhangja nélkül; elannyira, hogy a szerencsetlen vidéki lapocska elebb-utóbb és — akaratlanul — mondjuk tehetetlenül — állandó társadalmi torzsalkodások forrásává válik.

A szeptemberi enyhe napok hangulatteljes verőfénye, az ősi estek lombhervasztó hideg s mindás az ezerfele misztikus folyamat, mely a szelidan elmúlt évek megsemmisitheti czélnak tárja megdöbbenti lelkünket, emlékezőve tesz; önkénytelenül valamely pszichikus tevékenységre késztet Müvelt ember ilyenkor lelkének tulárادادات mintegy magasztikus vrá vonzásnak engedve — ideális mondon mit ki. Muszkal, fest vagy ir.

A hangulat mindenre jó.

Lassuk mire volt jó ez a szeptemberi hangulat egynémely vidéki publicista kedélyfelhevülésénél, a ki

A „SZÉKELY-UDVARHELY" TÁRCZÁJA.

Székely katonadalok.

A „Székely-Udvarhely" eredeti tárczája.

Irta: **Fülei Lajos.**

XVIII.

Hűség.

Zug a malom vigan jár a kereke,
Bőgözi lány, ugyan kérlek, jöszte be.
Adj egy csókot, rég szomjazom utána,
Odakint az édes anyád meglátna.

Tudja meg ked, nem megyek a malmába,
Nincs szükségem senkinek a csókjára.
Nagy-Szebenben van egy derék huszárom,
Az ő csókját becsülettel bevárom.

XIX.

Jó az idő.

Sirhattok már lányok,
Nagy bánat vár rátok,
Októberbe'
Rukkolnak be
A honvéd huszárok.

Gyász van a faluban,
Majd minden kapuban
Barna leány,
Szőke leány
Kesereg nagy búban.

Ne sirjatok lányok,
Örüm is vár rátok,
Esztendőre
Eskövőre
Jönnek a huszárok.

Két levél.

Irta: **Máthé Gyula.**

Kicsi falusi házba nagy a boldogság. Egy rózsaszinü levélke jött a lányhoz, igen messziről, ez okozza az édes örömöt.

O irt, igen, az imádott fiu, a kiről már azt hitte, hogy hütlen lett ő hozzá s hogy elfeledte réges-régen eskövését, melyet neki ezelőtt két évvel fogadott volt egy kis orgonafa alatt.

Azután elment messzi idegenbe a fiu, nem is hallott hirt soha felőle egész mostanáig a boldog kis leány, a kinek pedig csak az a régi mesebörgés lopott egy kevés vérvörenyt az ő szürke kicsi világába.

A hogy elátvozott volt ő mellőle a fiu, elnémult a vidám mosolygás a lányka ajkain és megszakadt a bohó dalocska az orgonabokrban.

Keltszer repültek azután már a kerti virágok, keltszer hullatta el szirmait a pünkösti piros rózsa, de csak nem jött semmi üzenet a csalfa fiutól.

A leány legalább ugy gondolta, hogy hamis a lelke a fiunak, megcsalni akarja, vagy talán már rég elfeledte, a mit egymásnak igértek tavaszi virágok nyiláskor.

Es nagy szemei elborultak a könytől, fehér vánkosát telesirta éjjelenta a lányka s megszakozta nagyon sokszor azt a perczet, mely összehozta őt a hütelenel.

De nem! Oh milyen örüm költözött a leánykа szivebe, a hogy megjöt a várva-várt levél. Könyével áztatta a kis papirlapot, majd rendre csókolta annak minden egyes betüjét hátártalan gyönyörében.

Oh, hát nem feledte, csakugyan szereti, egyedül csak ő érette lángol az ifju szive. De ugyan, hogy is gyötörhetné őt azok a bolondos gondolatok! Hiszen érezmie kellett volna, hogy Jenő nem is tudna soha másért epekedni, másra vágyódni mint ő reá és ő érette.

Vékony kis kezével elfedte mindkét arczát szegyenlősen és mint valami vallató biró vádolni kezdte önmagát balgaságáért:

— Menj, menj, csunya leány, te! Haragszom rád nagyon. Mily sok fájdalmat okozzál, mennyi könyhullott el miattad . . . Es ezt mind csak a te rosszaságod hozta rám . . .

Hagyj el már nő, nem szeretlek . . .

Csak nagy kesőre tudott önmagával kibékülni, mikor már végig olvasta épen századikszor az édesnek, a kedvesnek a levelét.

Milyen gyönged is ennek minden betüje, mind varázslatos minden szava, amit csak neki, igen egyedül csak neki irt az édes.

— Bocsásson meg, édes Ilonka, hogy mindeddig hallgattam, de attól tartottam, hogy ott a praeparandiába elsikkasztanak ugyis levelemet . . . Azért nem irtam eddig, mert vártam, hogy jöjjön ki már abból a csunya épületből, ahonnan számuzik a szerelmet az okulárcs tanitonő nénik és rettentően komoly igazgatónéjuk, a Mózi nagyasszony.

— Most már végzett, oldevelet szerzett magának, önálló lett végre, korlátlan paranesoloja saját gondolatainak, erzelmeinek. Édes, en nagyon sokat szenvedtem. Fájdalmamban meglepek pedig mind megokolva hozott reám, csak az edes viszonullása gondolata tidja meniteg elviselhetőve tenni.

— Oh, édes Ilonka, ha látna mostan engemet, tudom, nagyon szomorú lenne és nem is hocsatna el soha többé maga mellől. Halovány az orczám, fenytelenek a szemeim és nema ajkaim csak nagy nehezen tudnak mosolygásra, csak olyankor, midőn a maga kepe előtünik képzeletemben, órákig elmodhatnám számba.

— Mert édes, hidd el nekem, hogy csak te vagy álmaimnak királynője, csak érted eg e sziv vegso dobogásáig. Ilonkám! Legyettlenem! alig várom a pináatot, mely karjadba vezet, a mdeu egymást ismét viszonullani fogjuk.

— Addig pedig irni fogok neked minden levelen. Nem! minden nap — innen a tengerekről Millio csókokat küld hűséges bolondod.

Ilonka amint százharmadikszor olvasta a levelet hirtelen elkomolyodott és kiléonös fölelem szallt egész valójára. Elrejtette gyorsan az edes levelét egyenesen a szive fölé, leült és irt:

— Edes Jenő! az istenért! ne irjon minden nap levelet . . . csak ugy nagy ritkán, mondjuk minden évben kettőt-háromat . . . — Mert . . . tiz . . . nozzé . . . ha minden nap irna, igaz, hogy nem volna hánatom és nem ismernem a szenvedésnek meg a gondolatát se . . . de akkor . . . talán . . . nem is tudnék ugy örendeni a boldogságnak, mint most, amikor pedig két hosszu évig kellett varakozom egyetlen egy levelére.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

sem nem fest, sem nem gordonkázik, hanem ír. (Mert ók már iznak.) A társaságban nyilván előkelő állást foglaltak el, szerepivel és szavaknak sulya van. Előttem feksik három idegen vékely ujsag. Kiolvastam mindhármat. Egyöntetűen a szeptember; iskola-megnyitások aktualitásából és — a neveles szent ügye nevében „irányczikket" irnak, melyben „az iskola feladatai" veszik kezelés alá.

Egyelemegesen — sok jó — akarattal és szeretettel tudassal kitanitjak a tanári és tanitói kart feladataik nagy fontosságára. Egyik bámulta frázisuk az, hogy az ifju bolodaságinak feltedeje az elethen a tanar lelkismereteben van elraktarozva, tehat iskola-megnyitente (!). A tanar uraknak jovöre nagyobb buzgosságnak kell szent feladatakat teljesitenök, mivelhogy iljaink ez tetjes erö-pontjy szamaraikul ööttek fel. A negri rendszer lomtárba vetendö.

Megrovatik a szülök hamis ambicziója, melylyel gyermekeiket oktatan könnyelmiséggel — tudomány-pajzsaikra nevelik; holott egy tisztességes iparosnál — csak két tisztességes iparos lehet meg tisztességesebb.

(A középiskola tudományos palya levén s a közművelődésre nézve szükségelletenen tanulmány.) Stb., stb.

A czikkek igen megczirkulálnak, kezdőcziklek és modorosak, tehát batástalanok és bánalisak.

Mintha a hegytetőröl hallatszanának.

Ime! Az ujsag aktualis és erdekes, A tonus izletesen (tehát ugye szinte — aktualis?)

Jellemzi a vidéki zsurnalisztákat, melynek az alkalomszerűség velettenetöl pillanatnyi tevekenysége internál ugyvelge a természetben fekvö genyvérüség tejszerüségét tartani fel.

Régebb idö ota kisérem figyelemmel a vidéki publicisztika ilyetén aktualis kirohanásait, nemcsak az iskolák kapunyitogatásnál, hanem más téren is. Kozigazgatási, igazságszolgáltatási, köz- és magánéleti eseményeknel.

Minden valasztásnál, kincvezésnél és elcsapásnál epés, indulatos, jogosultlan, helytelen és méltánytalan torokgyulladás jelei szólalnak meg a hegytetőröl; pedig — mindezen alkalmakkor tanulságosan, elmésen, sőt még esztétikusan is lehetne — irni.

TANÜGY.

Rendelet a polgári iskola ügyében. A polgari iskola tanárok orszagos egyesülete bauvalmanyi üléséből folíratot intézett a közoktatásügyi minisztériumhoz az iskolai gondnokságok es a polgariskolai tanárok mint a hivatalos tanitostetlehöl valo kivétele ügyében. Wlassics Gyula minister a polgariskolai tanárok mindkét kéréset teljesitette es kei rendeletet adott ki ez ügyben.

Az első rendelet azert intézkedik, hogy a polgariskolai ugyvezetö es tanitomanyi ugyeinek vezetésében mily resz illeti meg a gondnokságot, iskolai igazgatót es tanártestületet es tanfelügyelőt. Eszerint a gondnokság az iskola anyagi ügyeit az elemi iskolaétöl elkülönitve kezeli. Gondnok lehet a polgari iskola igazgatója is. A tanulók felvetelenel az az iskoláznékenk nincs dolga. A polgari iskolak nevelési, tanitási es fegyelmi ügyeit az igazgató vezeti, aki közvetenül csak a tanfelügyelőnek szamol, s nem, mint eddig, az iskolaszéknek. Az igazgato kötelessége, hogy lehetőleg tobbszor, de okvetetlenül legalább egyszer honaponkénta vezetésére bizott iskola minden osztályat meglátogassa s minden ilen testülleti tagnak tanitasat minden studiumból meghallgassa. Tanulmanyi es fegyelmi tekintetben tett tapasztalatait a tanár testületnek tanacskozason közöje a tanári testülettel s vitas esetekben a gyülés jegyzőkönyvét a tanfelügyelőhöz terjeszsze föl. Ugyancsak az igazgató oszija be a tanárokat, lehetőleg kivánságaik szerint az igazgato czimanak meg az orarendet, allatban az igazgató gyakorolja a fegyelmi hatalmat a tanárok közvetetlen felügyeletet s mindent csak a tanfelügyelőhöz terjeszti föl. Az igazgato 12, a tanár 22 órat kötelezettek tanitasi szamban tanaszk

látva, végül így fakadt ki: — Gyilkos kutya keringette! ebből sem eszik tudom Istenem a zsidó lova — Ezzel gyufát vett elő s meggyujtotta a zabját. A zab elégett. A méreg azonban nem csillapult, mert gyujtogatásért örvény elé állítják. Ez a tragikomikus eset pedig nálunk, a városunkhoz csatolt Szombatfalva vaross zrészben történt.

— **A Felső-Boldogasszonyfalván** szünidőzött tanuló ifjuság: Derzsi Lenke, Derzsi Pál, Jakab Vilma és Derzsi Tibor közreműködésével folyó évi aug. 19-én ugy erkölcsileg, mint anyaglag igen szépen sikerült szini előadással összekötött jótékonyczélu tánczvigalmat rendeztek. Szinre került Berczik Árpád »Paraszt kisasszony« c. munkáik mindenike: Bíró Nándor (Kelemen Tamás, fő dibrtokos), Derzsi Lenke (Matild nője), Derzsi Katicza (Jolán, leanyuk), Keresztes Mihály (Rezeda Marczel), Peter Géza (Fridibusz Friczi), Peter Endre (Zerge Pista), Derzsi Ilsa (Fonak Laczi) Jakab Vilma (ózv. Gonczól Janosne), Bíró Dezsőné (Pátyol Gergely), Derzsi Domokos (Gereben Marton), Derzsi Tihamér (Santa Pista), Derzsi Pál (Fonyó Ferencznő), Derzsi Berta (Agnes, leanya), Kerekes Rózsika (Kolompárné), Árkosy Lenke (Vili, szoba leany) — szerepében, ámbár e meglehetős hosszu darabban ugy hét alakt készültek el, — szépen megoldod a feladatát, nemelyik epen remekelt. Egy valóban élvezetes estelyt szerezvén a vasárhoz és evéshez szükséges egyéb nagy szamu szép közönségnek. A mosoczi czigányok (Szocsi takaró) befolyt 140 kor. 46 fill. Kiadas 58 kor. 46 fill.; maradt tisza jövedelem 82 kor. Felülírtetni kegyes: Ifdek: Ozv. Doros Györgyné 6 kor., Lányi Imre 1 kor., Fülöp Aron 3 kor., Boldai Béla, Szilágyi Sándor, Szőllosi Ödön és Szilágyi Jenő 1-1 kor., Kerekes Berta 28 fill., Hegyi Peter 1 kor., özv. Gyarmathy Károlyné 2 kor., ifj. Derzsi Samuel 2 kor., Derzsi Istvános (Udvarhelyrol) 50 fill., Ferenczy Lajos 1 kor. 50 fill., Tamas Mózes 1 kor., özv. Gyarmathy Sándorné 2 kor., Malnásy Ágoston 70 fill., özv. Kerestes Józsefne 70 fill., Kerekes Ilona 50 fill., özv. Derzsi Domokosné 1 kor., Szekeni Gergely 50 fill., és Biró Áron 2 kor. 62 fill. Fogadjak a megjelenő czégi közönség, a nemes szivü felülírtekik, valamint a működő ifjusag ugy a rendező bizottsag, f.-boldogfalvi ref. gyülekezet jótékonyczélu F.-Boldogfalva, 1900. aug. 29. Az elnökség.

Köszönetnyilvánitás. Az összehegyi tüzkárosultak felsegitésére eddig a következő adomanyok befolytak be a gyüjtő-bizottsághoz: 1. Malomfalva 11 véka gabona, 2 kor. 2. Farkaslaka 16 véka gabona, 6 véka törökbuza, 62 drb ruhaneminü, 13 kor. 30 fill. 3. Fancsal 5 véka gabona, 9 drb ruhaneminü, 10 kor. 4. Bogfalva 12 véka gabona, fel véka liszt, 71 drb ruhaneminü, 70 fill. 5. Szentkirály 39 véka gabona, 6. Ülke 10 és fél véka gabona, 3 kor. 30 fill. 7. Szentlelek 9 véka gabona, 13 drb ruhaneminü, 1 véka törökbuza, 1 tányér, 4 kor. 8. Laiber Antal 10 véka gabona, 20 kor. 9. Parajd 25 kor. 16 fill. 10. Tibód 7 véka gabona, 1 véka törökbuza, 1 kor. 11. Máte Pál 50 drb. kenyér. 12. Szent-Tamás 8 véka gabona 2 kor. 60 fill. 13. Homród 10 véka gabona. 14. Sükö 2 véka gabona. 15. Korond 7 véka gabona 11 kor. 48 fill. 16. Lengyelfalva 6 véka gabona, 3 kor. 17. Alyha 7 véka gabona, 4 véka törökbuza. 18. Szőllős-Sáma 30 véka gabona 19. Firtos-Váraljа 7 véka gabona, 6 véka törökbuza. 20. Fülöpfalva 4 véka gabona, 6 kor. 54 fill. 21. Kadicsfalva 6 véka gabona, 2 kor. 30 fill. 22. Sükö 1 kor. 40 fill. 23. Alsó-Sófalva 20 véka gabona, 7 kor. 24. Dorócz 10 kor. 25. Bögözi ifjusagi dalkor számadásaból Ugron János vendége alattal küldve 60 kor. 42 fill. 26. Szolgabiró hiv. egy zsákba csös es szemes törökbuza.

Sikerült népünnepély rendeztek Rugonfalvan. Erről a következő sorokat vettük: Folyó évben, 1900. aug. 24. Tekintetes szerkesztő ur! „Rex igitur qualis, prexqueque talisert?" Kötelességemből kifolyólag beszámolok a nyilvánosság előtt is Rugonfalvan 1900. aug. 19-én a rugonfalvi olvasó- és önkéntes tűzoltó ifjaira rendezett népünnepély erkölcsi és anyagi sikerről. A kedvező időjárás folytán, a minden jó és hasznos dolgokert áldozni kész vidékünk inteligens közönsége nagyon szép szammal volt képviselve, emelvén az ünnepély fényét és anyagi hasznát. Annál elszomoritóbb látvanyt nyujtott, hogy az az „Istenadta nép", a kinek multatására és közmuvelodésének előmozditására rendezteti az ünnepély, tavolitóakel illyekötöttek, a mi sajnos a mottónak irt aksziona igazságában keresendő, mert a mit a vezetők oly sok idő alatt tenni elmulasztottak, megtermette gyümölcsét, mert már „Consvetudo es altera natura" mintegy termeszetévé vált a népnek, hogy a nadrággal kibékülni nem tud. Most azonban a nagy nek nagyon is sok táradsagba került a mig a rendes medrebe terelhetik a népet. No de hagyjuk ezt. Az unnepélyre szólva a következőkben számolok be: Belepti díjakbol 160 kor. 20 fill., sulyosbitó 15 kor. 20 fill., 15 kor. 20 fill.; vilagpostákol 22 kor., 60 fill., felülfizetes 8 kor. 13 fill. Bevétel összesen 206 kor. 16 fill. Kiadas: Nyeremenydijakra 11 kor 80 fill., vegyes kiadasokra 18 kor. 45 fill.; összesen 80 kor. 25 fill. Tiszta jövedelem 137 kor. 68 fill. Felülfizettek: Dr Jankovics Pál, Vagner Vilmos 80—80 fill., Dolny Róbert, Dr Sches Jenő, Bihari Mór, Jaeger Sándor, Horváth Károly, Kondrád Jozsef, Dalnak Istvan 40—40 fill., Szabó Károly 20 fill. (Sz.-Keresztúrról), Jakab Albert 60 fill. (Kis-Galambfalváról), Szász Károly, Varga Dénes 20—20 fill. (Siménfalváról), Peterfi Aron 40 fill. (Szt.-Ábrahámról), Szabó Sándor 55 fill., Kemeny János, Kolcsár István 40—40 fill., Bontz József, Orbók Gyula, Orbók Sándor, Kis-István 20—20 fill (Rugonfalváról) Fogadják el helyen is az egylet hálás köszönetét. Kivánjó tisztelettel Szabó Sándor.

— **Köszönhöny varmegyénkben.** Mint örömmel értesülünk Lányi Gábor homorodszentmárton gazdasági szent-Király község határában, az ugyneveztett Aklospataka nevü helyen gazdag köszönetlepre bukkant s a feltaras czéljabol kutatási engedelyt kert a zalathnai banyakapitanysagtol.

— **Pályázatra felhivás.** Az E. M. K. E. igazgatóválasztmánya czennel pályázatot hirdet a Gyertyánffy István kir. tanácsos, nyug. ill. paedagogium igazgató ur által tett alapitvány 1899. évi 290 koronás kitüntető jutalmának elnyerésére. Pályázhatnak oly erdélyczi népiskolai tanitók és tanitónők, a kik az Eötvös-alapnak is tagjai és ezenkivül megfelelő bizonyitványnyal mutják ki, hogy hivatásuk körében buzgósan és alkotó nemzeti szempontbol kivülálló munkáltek. A folyamodványok folyó évi szeptember 30-ig Kolozsvárra az E. M. K. E. igazgató-választmányához küldendők be. A kijelöltet az E. M. K. E. igazgató-választmánya éjli meg. Kolozsvárt, 1900. augusztus hó 27-én. Groó Beldi Ákos s. k., elnök. Sándor József s. k., t. alelnök-főtitkár.

Apróhirdetések.

(E rovatban minden szó 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért kerül a kiadóhivatal.)

ÉLET KÖNYVE.

— Ingyenes gyogymod. —

Addig gyógyithatlan betegségek is feltétlenül gyógyithatók.

Ára 2 korona.

Kapható: a „Székely-Udvarhely" kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése, könyv- és ujságkiadónál) Székely-Udvarhelyt.

Képes levelező-lapok legnagyobb választékban a „Székely-Udvarhely" kiadóhivatalban kaphatók.

Esztergályos. Székely-Udvarhelyt, a Kossuth utczában evek mióhelyével **Balázs Károly, Budapesten**, kőbányaért esztergályos-szerész. Legszi: mintafestés esztergályos munkát barmily finom kivitelben. Esztergályos butorok és tartozékaik, kenyhai kellékek a legjobb minőségben, horócz apok versenyképes áron és pontos kiszolgálás mellett.

Calcium carbidot legolcsóbb áron szallit a bosznai ujlamos müvek magyarországi vezérképviselője; valamint szabadalmazt is kaphatók és a legváltozatosabb árrekesztij; ugyszintén mindennemű gépeszeti és elektrotechnikai berendezesek pontosan szallit **Takacs György és Tarsa** mérnöki iroda Budapest, VIII. Szentkirályutca 10. sz.

Tánctanitási jelentés. Alólirott tiszteletbeli elnök is vagyok s szüloket és a tánczkedvelő ifjusagot, hogy Székely-Udvarhelyt ugy ő hére terjedő tánczostanfolyamot nyitok a jövő hó folyamán. Tanitó fontosabb és gyermekes tánczokat ugy tanfolyamos 5 frt, ismétlő részére 3 frt. Ujonczok: 4 n. 6—7-ig gyermekek, este 8—10-ig a felnőttek tanitatnak. A divatos tánczokon kívül a legújabb ünnepélyrendket fogom tanitani. Szivesen ajánlom Magyar solo s czárdás balettől. Pas de quatre a la Paris, Pas de quatre Excelsior, Korovaja tánc (Pas des patineurs. Sir Roger mungó tánca). La czárina orosz balettől. Teljes tisztelettel: **Czárs Miklós** nagyvaradi tánczmester.

Birtok ki- vagy eladás. Maros-Torda megyében fő hold területű gazdaság, a hozzá tartozó 1 db fő hold birtok eladás vagy kicserélés céljaból az ujonczok szamára 6-ig a hasznosbérbe kiadó eseteg örök áron eladó. Czím a kiadóhivatalnál.

Czimbalom eladás. Fekete, podólos és gyertyatartó vala 170 frtos czimbalom 90 forinton eladó. Czím a kiadóhivatalnál.

Kocsi eladás. Jó kocsi, alig használt 300 forintos üvegesárfokesi 100 forinton eladó. Czím a kiadóhivatalnál.

Közönség köréből.*

A zsidóelnök történetéhez.

A „Székely-Udvarhely" 35. számában Ehrenreich Albert aláirásával egy engemet, továbbá ösemet Holstein Simont és Rozenbaum Mórt, mint a helybeli izraelitaságot elitelő, jegyzőjét illető szándékos és hamis becsületünkben milyen sértő és valótlan állitásokat tartalmazó nyilatkozat jelent meg.

Minthogy Ehrenreich úr kohott rágalmakat tartalmazó nyilatkozatával szemben polemikus beszédszerű egyáltalán nem szándékunk, a nyilvánosság előtt igazságunkra expain azt jegyezzük meg, hogy közzétett rágalmai ellen a megfelelő bünügyi fejlelentest egyidejüleg megtettük.

Székely-Udvarhely, 1900. évi szeptember hó 7-én.

Holstein Samu,
a helyb. izr. imaegyesület jelenlegi elnöke.

Holstein Simon, jegyző.
Rosenbaum Mór, pénztárnok.

HIVATALOS RÉSZ.

Korözések. Udvarhelyármegye alispanjától. 15009., 15106., 15154., 15202., 15451., 15205—900. alisp. Székely-Udvarhely varos polgármesterének és valamennyi községi előljárságnak korszerü szétosztásra megküldetik. Az ujlaki hó 15-én a székely-kereszturi határról a csordától 1 drb 7 éves bival tehén elveszett. Ismertető jel: bal fejn hegyelő hiányzik, egyik szarván alig látható K jegy van. Kisszénamajor és Szentkirály tulajdonát képező 1 drb tehén 2 éves ökörbival Kis-Solymos határárol elveszett. — Továbbá Szentlelek községben 2 drb 2 éves koru barnaszürü csikó; Bibarczfalva községben egy 3 éves fejösztelen-fehér fülelehu bal-el és hátul ki van vágva); Marefalva községben f. évi aug. hó 1-en 2 drb 5 évesnek látszó, jegy- és bélyegtelen tszöbival; Petek község határában pedig f. évi aug. 16-án egy 12 éves piros nyakszőrü szürke ló fel, mely bal szemre vak és a melynek halfaran is ismertetően bélyeg nyoma látszik. Sz.-Udvarhely, 1900. szeptember hó 4-én. Dr Damokos Andor, alispan.

Iartvadak. Udvarhely varmegye alispanjától. 15436., 15417., 15143., 15227., 15325., 15246., 15245., 15320., 15248., 15249., 15247—1900 alisp. sz Székely-Udvarhely varos polgármesterének es valamennyi község előljárságának. Kozhirettel szegyt ertesitem, hogy Erked, marostorahavarmegyei Bala es Demetrefalva, a kisküküllővármegyei Alsó-Bajom községek sertésollamonyaiban a sertesorbanc szórvanyosan, illetve a sertesvesz járványszerü fellepett es a tomatkozó farkai el vannak rendelve. Ellenben a Küküllő-Kőmenefalva, Kis-Rode, Bogofalva, Fiatfalva községek sertésollamonyaiban uralgott sertésorbanc; a kisküküllővármegyei Vidrástorg, Szász-Vesszős- a marostorahavarmegyei Petelie, Maros-Vecs, Nyárad-Szentlőrinc, Hodvatő, Koronka, Rigmány es Radnóthája községekben uralgott sertésvesz; Eted község loállomanyaban uralgott ruhkor; Siklód közs. szarvasmarha allomanyaban uralgott lepfene megszünven a vonatkozó zárlatok feloldatnak. Szegyt Udvarhely, 1900. szept 2-án. Dr Damokos Andor, alispán.

Szám. 3344—1900. tkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirre tétetik, hogy Ilyes Istvánt szomszédos lakos végrehajtatonak Ilyes Ferencz es neje Szilágyi Katalin vegrehajtast szenvedő ellen 230 kor. s járulékai kielegitése vegett ezen kir. törvenyszek területéhez tartozó szombatfalvi 61. sz. tjkvben egynegyed részben alperes Ilyes Ferencz es neje Szilágyi Katalin alperesek, egynegyed részben tarsulajdonos Ilyes Márton, egynegyed részben Ilyes Anna, egynegyed részben kőcsen Ilyes István, Márton és Anna nevere irt A + 121. hr. sz. ház es beltelek 618 kor. kikialtasi árban az 1881 évi LX — évi 156. § értelmében egészben — es pedig alperesek jutalékára C. 2-al: Ilyes István javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül — az **1900. évi szeptember hó 28 napjának** d. e. 9 órakor a székelyudvarhelyi kir. telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árveresen a legtöbbet igéroknek el fog adatni.

A venni szándékozók a becsérnak 10 százalékát keszpenzben vagy óvadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezehez letenni.

Az árverés további feltételei a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hivatalnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1900. évi augusztus hó 7-én.

Király,
kir. tvszéki egyes. biró.

Sz. 11791—1900. szb.

Pályázati hirdetmény.

A nagy-galambfalvi körjegyző állásra, mely következő javadalmazással van egybekötve:

évi fizetés 800 korona,
anyaköznyvezetői tiszteletdij 200 korona;
lakhez 100 korona;
irodai átalány 60 korona;

pályázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerüen felszerelt pályázati kéreseket **folyó évi szeptember hó 30-ig** bezárólag annak bizonyosbban adjak be, minthogy a később beerkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Székely-Keresztur, 1900. évi augusztus hó 15-én.

Gálfli Kálmán,
főszolgabiró.

BOR
tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyet *valódiságért* teljes felelősséggel szvatol:
FERENCEL GYULA
jóhirü pincészéből Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő elonyös árakban:
Nagyban 56 literen felül hektolitrenkint 36 koronától 140 koronáig.
Kicsinyben literenkint 56 fillértől 2 korona 80 fillérig.
Részletes árjegyzék, minta ingyen és bérmentve.

BACZÓ LÁSZLÓ
férfiszabó üzlete
Székely-Udvarhelyt, Péter a Gyertyánffy-féle kereskedéssel szemben.
Pontos kiszolgálás! Szolid árak!
Van szerencsém a m. t. közönség szives figyelmét nagy választeku legdivatosabb raktáron tartandó ferfiruha szövetekkel felszerelt *férfiszabó üzletemre* tisztelettel felhivni. Azon körülmény, hogy a budapesti első szabászati iskolát sikeresen végeztem, teljes biztositékot nyujt a m. t. közönségnek, hogy pontos és izléses öltönyöket vagyok képes elkészitani. Ezzel és felkisimeretes kiszolgálásommal igen tekintelyes vevőkört sikerült megszereznem, köszönetet mondok a szives pártfogásert, kérem azzal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.
Továbbá van szerencsém a m. t. közönséget becses tudomásra hozni, hogy az ősz és tél idényre egészen fines legjobb minőségü szövetekkel raktáromat dusan kibővitettem.
Köszönettel:
BACZÓ LÁSZLÓ
férfiszabó.
Hazai és angol szövetek! Csinosság és tartosságert jótallas!

Kéz a munkára! Kéz a munkára!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Foundation pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca

Engedve a kor ✻ ✻ ✻